

## Staré a nové výzvy pre elektronickú literatúru v postdigitálnej dobe

BOGUMIŁA SUWARA

---

Digitálne médiá patria už niekoľko rokov k dominantným témam moderného svetového výskumu. Ich potenciál sa stal témou nielen pre technologické a informačné vedy, ale aj pre súčasné spoločenské vedy, ktoré na svojej pôde iniciovali špeciálne umenovedné i literárnovedné bádanie. A hoci je vo svete literárnovedný výskum nových médií už pomerne etablovaný, v našom geografickom priestore zostáva stále skôr vzácnosťou. Preto v tomto čísle **WORLD LITERATURE STUDIES** prichádzame s témou *Staré a nové výzvy pre elektronickú literatúru v postdigitálnej dobe*, čím nadväzujeme na predchádzajúce tematické bloky *Literatúra v kyberpriestore* (2007) a *K diskurzu o digitálnej kultúre: (R)evolúcia textu a obrazu* (2013). Tentoraz nám ide najmä o podrobnejšiu reflexiu všadeprítomného križovania, prenikania a interakcie viacerých procesov zakorenených ešte v Gutenbergovej galaxii, ktoré digitálne technológie nielen preberajú či pohlcujú, ale napokon aj rozvíjajú a remediujú.

Po období intelektuálnej eufórie z možností tvorivosti a inovácie, ktoré nové médiá sľubovali, dnes prichádza čas verifikácie. Autorky a autori štúdií sa spätne snažia zhodnotiť význam a dosah konceptov, ktoré stáli pri zrode elektronickej literatúry, a pomenúvajú ich silné i slabšie stránky. Zároveň pritom poukazujú aj na najnovšie tendencie svetového výskumu literatúry zasiahnutej digitálnymi komunikačnými prostriedkami.

Keďže základný výskum k prezentovanej problematike sa odohráva najmä v anglofónnej jazykovej oblasti a anglické termíny sa už v globálnom kontexte presunuli do bádateľského idiolektu, autorky a autori štúdií niekedy nedoceňujú (podobne ako v iných disciplínach) potrebu hľadania pojmov v slovenčine. V hre je aj nesúmernosť intenzity bádateľských diskurzov, obťažnosť riešení spojených s globálnosťou tradícií či univerzitnej štruktúry. Lebo aj s tým súvisí hľadanie terminológie v slovenskom jazyku, ktorá spolu s tendenciou priberať do sféry humanitných a umeleckých bádání nové digitálne nástroje a s nimi spojené metódy získava čoraz väčší význam. Týka sa to napríklad tzv. *digital humanities*, čiže pomenovania pre hnutie/novú paradigmu/organizačnú štruktúru, ktoré vzhľadom na tradíciu distribúcie disciplín siaha až k renesančným univerzitám. Z tohto dôvodu považujeme za vhodné používať ekvivalentný slovenský termín *digitálne humanitné štúdiá*, pričom možnosť ďalšieho hľadania adekvátneho prekladu ostáva otvorená.